

Peltotukien haku 2024

Satu Heinemaa, Maaseutupalveluyksikkö Häme
Aineisto perustuu 11-12.3.2024 Ruokaviraston
pitämään viranomaiskoulutukseen

maaseutu.fi

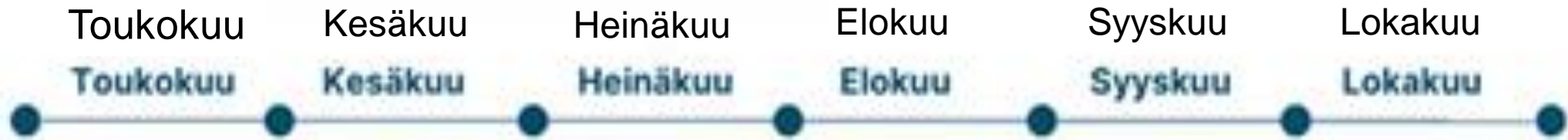
Yleistä peltotukien hausta vuonna 2024

- Pääasiallisesti samankaltainen kuin vuonna 2023
  - Huomioi tukiehdot viljelysuunnittelun rinnalla, erityisesti tukiehdot jotka koskevat useampaa tukivuotta
- Aloita tukihakemuksen teko mahdollisilla peruslohkomuutoksilla
  - Suositus on, että peruslohkomuutokset on tehty toukokuun puoliväliin mennessä
- Maksuaikataulu pysyy edellisvuoden kaltaisena

Peltotukien haku 2024 ja haettavat tuet

- Peltotukia voi hakea vain sähköisesti Vipu-palvelussa
- Vipussa voi valtuuttaa myös toisen henkilön, esimerkiksi neuvojan täyttämään hakemuksen
  - Perustulotuki
  - Luonnonhaittakorvaus
  - Uudelleenjakotulotuki
  - Ekojärjestelmätuki
  - Ympäristökorvaus
    - myös sitoumuksen haku
  - Luonnonmukaisen tuotannon korvaus
    - myös sitoumuksen haku
  - Nuorten viljelijöiden tulotuki
  - Erikoiskasvipalkkio
  - Tärkkelysperunapalkkio
- Kansalliset peltotuet
  - Yleinen hehtaarituki
  - Pohjoinen hehtaarituki
  - Sokerijuurikkaan kansallinen tuki
  - Nuorten viljelijöiden tuki
- Ympäristösopimukset
  - Kosteikkojen hoitosopimus
    - myös sitoumuksen haku
  - Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus
    - myös sitoumuksen haku
  - Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus

Peltotukihaun aikataulu

Peltotukien hakuaika

- Hakuaika päättyy 18.6

Ilmoitettujen tietojen muutosvaihe

- Muutosvaihe päättyy 2.10

Viljelytoimenpiteiden toteuttaminen

Esimerkiksi:

- Kylvä viimeistään 30.6
- Nurmen niitto, laidunnus tai korjuu viimeistään 15.9
- Säilytä kasvustot tukiehtojen mukaisesti

Selvityspyyntöihin vastaaminen

- Kuvien ottaminen Vipu-mobiililla 31.7-2.10.

Syysilmoitus

Peltotukien haku Vipu-palvelussa

- Vaihtoehdot esitäytölle
  1. Pelkät peruslohkot ilman kasvulohkoja.
  2. Viime vuoden tiedot
    - Vuonna 2024 edellisvuoden kasvulohkogeometrioiden esitäyttö kartalle on taas mahdollista.
  3. Esitäyttö viljelysuunnitteluhjelmiston (VSO) tiedoilla.
    - Edellyttää että VSO:ssa on ajantasaiset tiedot.
    - Huomioi esitäytön jälkeen annettavat Vipun huomautukset.

Kasvulohkojen esitäyttö

 Tällä toiminnolla voit esitäyttää lohkotiedot haluamallasi tavalla.
Huom. esitäyttö tallentaa nykyisten tietojen päälle
Yhteiskäyttölohkojen päälle ei esitäytetä.

Valitse esitäyttötapa

- Viime vuoden tiedot
 Vain peruslohkot (kaikki kasvulohkot poistettu)

Peruuta

Suorita esitäyttö

Uutta lohkotiedot-välilehdellä 2024

- Luonnonhoitonurmien perustamisaika on ilmoitettava vuosittain
  - jää esitäytössä tyhjäksi
- Viherlannoitusnurmilta kysytään perustamisaika
- Viranomaistiedoissa näytetään koko peruslohkon suojavyöhyke toimenpiteeseen kelpaava ala
  - Vaihtoehdot kyllä/ei ja hehtaarit
  - Korvattava ala muodostuu kasvulohkon tietoihin samalla tavoin kuin 2023
- Uusia kasvikoodeja: Puhdaskaura, kikherne, yksivuotinen kylvetty seoskasvusto
- Poistuvia kasvikoodeja: Ruisvirna, Viherkesanto (riista-, maisema- ja pölyttäjäkasvusto)
- Kasvikoodia Tuen peruminen mahdollista käyttää vain muutosvaiheessa
- Tarkemmat tiedot löytyvät 2024 tukihakuoppaasta

Vipuneuvoja

- Vipuneuvojan nykyiset ja uudet tarkisteet tuodaan lähempänä tukihakua Ruokaviraston verkkosivuille.

[Vipuneuvojan tarkisteista Ruokaviraston sivuilla](https://ruokavirasto.fi) (ruokavirasto.fi)

- On tärkeää käydä läpi Vipuneuvojan tarkisteet ennen tukihakemuksen lähettämistä

Yhteenvetotuloste

- Yhteenvetotulostetta laajennetaan vuodelle 2024
  - Muutosaikana tulosteelle tallentuu aikaleima kaikista tehdyistä muutoksista, varsinaisen tukihakemuksen jättämishetken lisäksi.
  - Syysilmoituksen tuloste toteutuu samankaltaisesti.

Täyttöohjeet **Tulosta yhteenveto** Tallenna

Lohkotiedot Hakijan tiedot Haettavat tuet Lohkotietojen yhteenveto Maatilan tiedot **Vipuneuvoja** Yhteenveto ja lähetys

Lähetys käsiteltäväksi

HUOM! Lähettämällä hakemuksen vahvistat, että olet käynyt hakemuksen tiedot ja yhteenvedot huolellisesti läpi.

Peruuta lähetys Lähetä käsiteltäväksi

Lähetyksen lisätiedot

Sähköpostiosoitteet lähetyksen vahvistusviestille *

etunimi.sukunimi@sahkoposti.fi

Lisätiedot

Täydennä

Hakuohjeet ja -videot

- Hakuopas 2024 julkaistaan **maalis–huhtikuun** vaihteessa
- Vipu-palvelun ohjeet
  - Vipun tukikohtaiset hakuohjeet julkaistaan hakujen avauduttua Ruokaviraston verkkosivuilla Ruokavirasto.fi
  - Ohjevideot julkaistaan Youtubessa Ruokaviraston omalla kanavalla

[--> Ohjeita ja opetusvideoita Ruokaviraston sivuilla](#) (ruokavirasto.fi)

Hakuohjeet- ja videot

Tuet

Maatalous	^
Vipu – viljelijän verkkoasiointi	^
Ohjeet ja ohjevideot	^
Lohkon käyttötiedon muuttaminen Vipu-palvelussa	
Vinkkejä liitteiden lisäämiseen Vipu-palvelussa	
Ohjeet lohkomuutosten tekoon Vipu-palvelussa	
Vinkkejä Vipu-palveluun kirjautumiseen	
Ominaisuudet ja edut	
Peruslohkon sanasto	
Viljelijätukihaun aikataulu	
Vipuneuvoja	
Peltotukien haussa ilmoitetut viljelykasvit	

Vipu-palvelun käyttöohjeet

Vipu-palvelun ohjeet ja ohjevideot

Videot

- Ohjevideot (YouTube) suomeksi
- Anvisningsvideor (YouTube) på svenska

Vipun yhteiset ohjeet

- Valtuuttaminen Vipu-palvelussa
- Vinkkejä Vipu-palveluun kirjautumiseen
- Yhteystietojen päivittäminen Vipu-palvelussa

Eläintukien Vipu-ohjeet

- Alkuperäisrotueläinten kasvattamissopimuksen haku
- Eläinmääräilmoitus
- Eläinten hyvinvointikorvauksen haku
- Eläinpalkkioiden haku
- Kansallisten kotieläintukien haku
- Mehiläistalouden tuen haku

Peltotukien Vipu-ohjeet

- Peltotukien haku
- Peruslohkomuutokset
- Suoilemoitus

Peltotukien hakuopas 2024

Peltotukien hakuopas 2024

- Peltotukien hakeminen
  - Hakemuksen muuttaminen ja selvityspyyntöön vastaaminen
  - Tukien peruminen
  - Ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde tukihaun jälkeen
  - Koko tilan hallinnan siirto tai tilanpidon lopettaminen
- Hakemisen edellytykset
  - Aktiiviviljelijä
  - Ehdollisuus
- ks. **Syysilmoitus 2023** (vuoden 2024 ohje päivitetään myöhemmin)
  - ks. **Syysilmoituksen tietojen muuttaminen ja selvityspyyntöön vastaaminen 2024** (vuoden 2025 ohje päivitetään myöhemmin)
- Maataloushallinnon rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen
- Maataloustukien väärinkäyttöihin puuttuminen
- Peltotukien säädökset ja määräykset

Maatalousmaa 2024

- Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot
  - Peruslohkon korvauskelpoisuus
- Maataloustoiminta
- Kasvien ilmoittaminen ja tukitasot
  - Kasvilistat: Milla kasveilla tukiehdot täyttyvät?
  - Tukikelpoisen hampun viljely
  - Suojatut kasvilajikkeet ja TOS-maksut

Peltotukien ehdot 2024

- Perustulotuki
- Luonnonhaittakorvaus
- Uudelleenjakotulotuki
- Ekojärjestelmätuki
- Ympäristökorvaus
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus
- Erikoiskasvipalkkio
- Tärkkelysperunapalkkio
- Nuorten viljelijöiden tuet
  - Nuorten viljelijöiden tulotuki
  - Nuorten viljelijöiden tuki
- Kansalliset peltotuet
  - Yleinen hehtaarituki
  - Pohjoinen hehtaarituki
  - Sokerijuurikkaan kansallinen tuki
- Ympäristösopimukset
  - Kosteikkojen hoitosopimus
  - Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus
  - Alkuperäiskasvien ylläpitösopimus

Muut ohjeet

- Maatilojen neuvonta
- Peltotukien valvonta
- Tukien maksaminen
- Vipu-palvelu ja Vipu-ohjeet
- Vipu-mobiili

Peltotukihaun muutosvaihe

- Täysin samanlainen kuin vuonna 2023.
- Aukeaa pian tukihaun päättymisen jälkeen, ja on auki 2.10.2024 asti.
- Muutos kannattaa tehdä aina heti, kun huomaa esimerkiksi virheen peltotukihakemuksella, tai unohtanut ilmoittaa jotain hakemuksella.

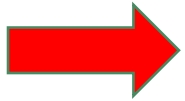
- Mitä voit tehdä muutosvaiheessa:
  - Perua hakemukselta tuen joltakin kasvulohkolta tai sen osalta.
  - Perua koko hakemuksen.
  - Muuttaa kasvulohkolle ilmoitettua kasvia.
  - Muuttaa kasvulohkon rajoja.
  - Lisätä tai poistaa ympäristökorvauksen lohkokohtaisia valinnaisia toimenpiteitä.
  - Lisätä tai poistaa ekojärjestelmätuen valinnaisia toimenpiteitä.

Peltotukihaun muutosvaihe – mitä ei voi tehdä

- **Mitä et voi tehdä enää muutosvaiheessa:**
  - Lisätä tukihakemukselle uusia peruslohkoja
  - Muuttaa peruslohkon rajoja, tai yhdistää/jakaa peruslohkoja.
  - Ilmoittaa lohkoja yhteiskäyttöön, tai muuttaa yhteiskäyttölohkojen geometrioita (voi muuttaa kasvulohkon tukitietoja).
  - Muuttaa tietoja, jos lohko tai koko tila on valvonnassa.
    - Jos valvonta koskee vain lohkoa, tietojen muuttaminen on estetty Vipu-palvelussa vain sen lohkon osalta.
    - Jos koko tila on valvonnassa, peltotukihakemuksen tietoja ei voi muuttaa mitään osin.

Peltotukihaun muutosvaihe

- HUOM! On tärkeää, että tukihakemuksen tekee jo alun perin huolellisesti ja mahdollisimman oikein 18.6 mennessä.

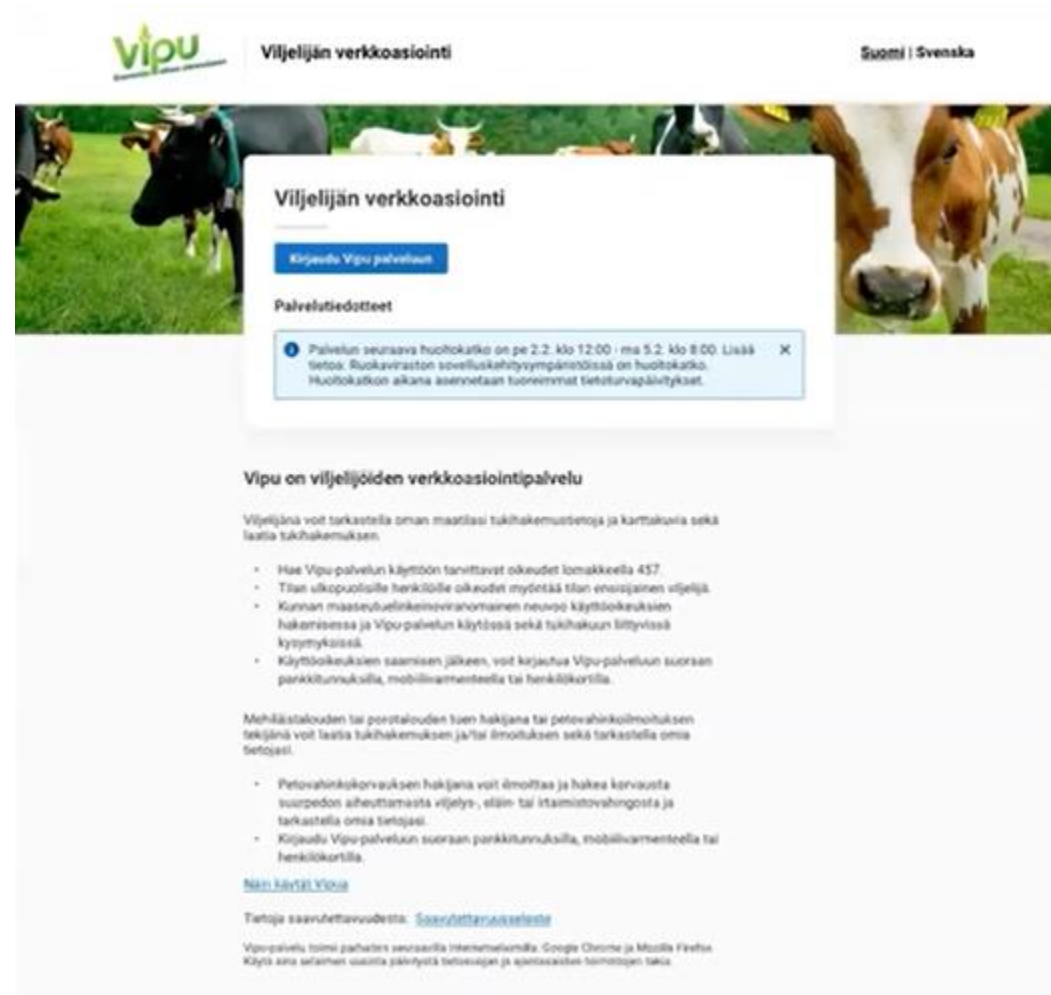
- Paikan päällä tapahtuvaa valvontaa tehdään edelleen, jolloin tukihakemus "jäädytetään", eikä muutoksia ole mahdollista enää tehdä.

Muutosten teko Vipu-palvelussa

- Vipu näyttää muutosvaiheessa täysin samalta kuin peltotukihaussa.
  - Vain ne kohdat ovat auki mitä pääsee muokkaamaan, muut estetty.
- Muutosvaiheessa hakemusta ei lähetetä enää uudelleen, vaan muutokset tallentuvat Vipuun sitä mukaa kun niitä tekee.
- Yhteenvetotulosten voi halutessaan muodostaa ja tulostaa uudelleen.
- **Muista tässäkin kohtaa käydä läpi Vipu neuvoja tarkisteet!**

Vipu-palvelun kirjautumissivu uudistuu

- Muutos tehdään kesäkuussa tukihaun päättymisen jälkeen
- Koskee vain kirjautumissivua, ei muita muutoksia

The screenshot shows the updated login page for the Vipu service. At the top left is the Vipu logo, and at the top right are the options 'Suomi' and 'Svenska'. The main heading is 'Viljelijän verkkoasiointi'. Below this is a blue button labeled 'Kirjaudu Vipu-palveluun'. Underneath is a section titled 'Palvelutiedotteet' containing a notification about service hours: 'Palvelun seuraava huoltokatko on pe 2.2. klo 12:00 - ma 5.2. klo 8:00. Lisää tietoa: Huoltokavranston sovelluskäyttöympäristössä on huoltokatko. Huoltokatkon aikana asennetaan tuoreimmat tietoturvapäivitykset.' Below the notification is a section titled 'Vipu on viljelijöiden verkkoasiointipalvelu' followed by a paragraph and a list of instructions for farmers. At the bottom, there are links for 'Näin käytät Vipua' and 'Tietoa saavutettavuudesta: Saavutettavuuskeskus', and a note about mobile app availability.

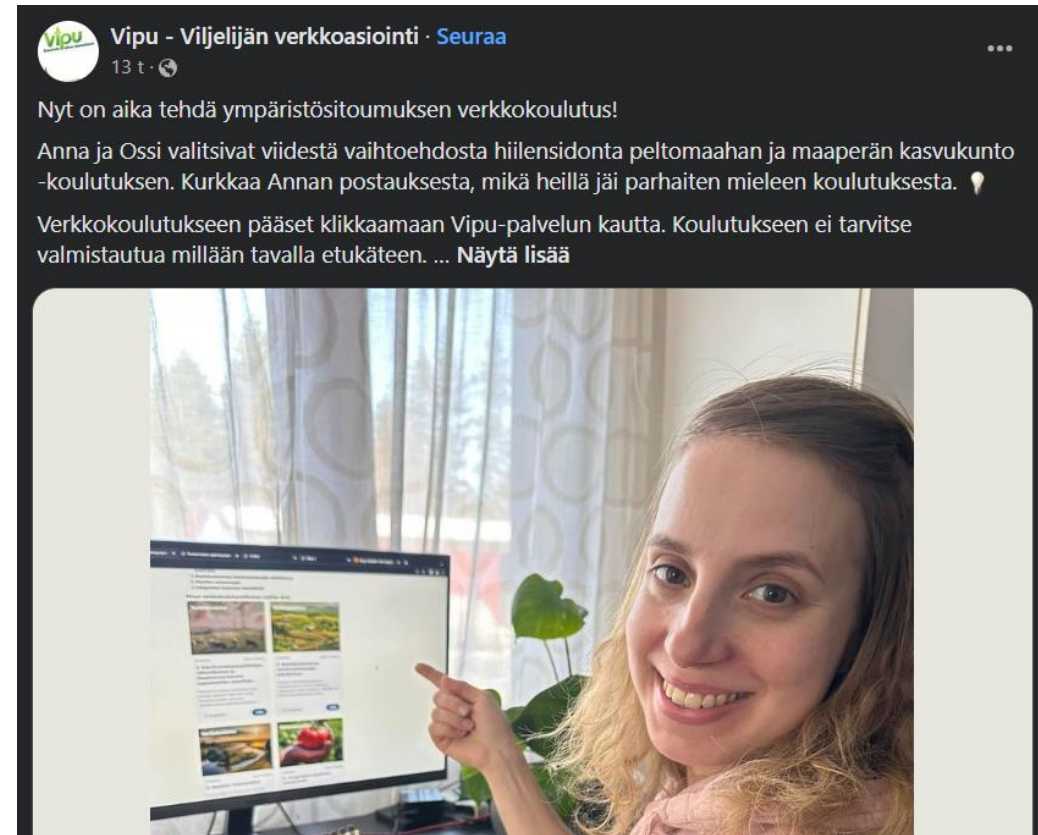

Ota seurantaan

- Viljelijä uutiskirjeeseen on koottu aina tiivistetysti tietopaketti ajankohtaisista asioista. Kirje on mahdollista tilata saapuvaksi automaattisesti omaan sähköpostiin. [Tilaa viljelijä uutiskirje Ruokaviraston sivuilta](#) (ruokavirasto.fi).

- Vipu-Facebook

Facebook.com/vipupalvelu

Tärpit

- Kertaa tukiehdot ennen tukihakemuksen tekoa
  - Huomioi erityisesti monivuotiset tukiehdot
- Valmistaudu tukihakemuksen tekoon huolella, niin se sujuu jouhevasti.
- **Varmista että olet hakenut kaikkia tukia joihin olet oikeutettu.**
  - Täydentävää hakua ei ole enää tulossa.
- Tee hakemus hyvissä ajoin, ei viimeisinä päivinä.

Peruslohkomuutokset ja korvauskelpoisuus

Satu Heinemaa, Maaseutupalveluyksikkö Häme

Aineisto perustuu 11-12.3.2024 Ruokaviraston pitämään
viranomaiskoulutukseen

maaseutu·fi

Peruslohkomuutokset 1/2

- Tuenhakijana vastaat siitä, että ilmoittamiesi lohkojen rajat ovat oikein.
- Auki Vipussa **huhtikuu**-18.6
- Suositus tehdä muutokset toukokuun puoliväliin mennessä
- Tee peruslohkomuutoksia, jos
  - on tarpeen jakaa- tai yhdistää peruslohkoja
  - ilmoitat kokonaan uusia viljelykäyttöön otettavia peruslohkoja
  - Lohkoja tai niiden osia poistuu kokonaan maatalouskäytöstä

Peruslohkomuutokset 2/2

- Maatalousmaahan kuulumattomien alojen poistaminen tukihakemukselta
  - Ohjeet löytyvät hakuoppaan luvusta: Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot
  - Tee muutokset kartalla rajakorjauksella tai lisäämällä saareke.
  - Poistettavalla alalla ei pinta-ala rajoitetta.
- Jos koko lohko poistuu maatalouskäytöstä, tai lohko jää luonnontilaiseksi
  - Poista lohko maatalouskäytöstä
  - Myös vuokralohkon voi poistaa

+ Liitä uusi peruslohko hallintaan

x Poista peruslohko maatalouskäytöstä

Viranomaistiedot Sanasto ↗

Viljelemättömät alat

- Tilapäisesti viljelemätöntä alaa ei saa ilmoittaa
  - Ala joko poistetaan maatalouskäytöstä rajakorjauksella, tai ilmoitetaan kesantona
  - Poikkeuksena esimerkiksi lyhytaikainen (alle vuoden) rehupaalien säilyttäminen lohkolla
    - ala ilmoitetaan lohkon kasvin mukaan, erillistä kasvulohkoa ei vaadita.
  - Sääolojen vuoksi orastamaton ala voidaan ilmoittaa lohkon kasvin mukaan.
- Jos koko lohko jää kylvämättä, voi sen ilmoittaa avo-tai sänkikesantona, tilanteesta riippuen.

Huom. Myös kesantoa koskee hoitovaatimus.

Korvauskelpoisuus 1/3

- Korvauskelpoisia ovat ne alat, jotka olivat korvauskelpoisia ympäristökorvaukseen ja luonnonhaittakorvaukseen vuonna 2023.
- Lisäksi haussa 2024 on mahdollista:
  - Hakea korvauskelpoisuutta tilusjärjestelyssä hallintaan tulleelle alalle.
  - Tehdä lohkon muotoa parantavia lisäyksiä.
  - Saada korvauskelpoisuus takaisin, jos se on poistunut 2023.
- Korvauskelpoisuutta on mahdollista vaihtaa omien, **että eri maanomistajien lohkojen välillä** saman Ely-keskuksen sisällä. Lohko jolta korvauskelpoisuus siirretään, on pitänyt olla tukihakemuksella 2023.
- MMM tiedote 15.2.2024: Vuonna 2025 tulossa käyttämättä jäänyt korvauskelpoinen ala jakoon Ely-keskus kohtaisesti.
  - Hallitusohjelmaan kirjattu, että aktiivisessa ruoantuotannossa olevat pellot saataisiin korvauskelpoisuuden piiriin. Maatalouskäytöstä poistuneiden alojen korvauskelpoisuus jakoon.

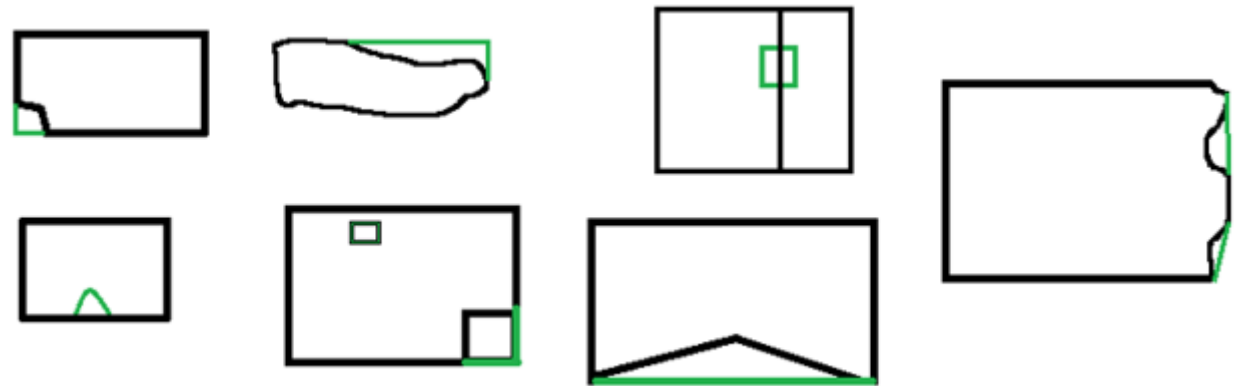
Korvauskelpoisuus 2/3

- Pienten alojen lisääminen korvauskelpoiseen peruslohkoon
  - Oltava lohkon muotoa parantava
  - Lisäys voi olla enintään 5% ja 0,5ha korvauskelpoisen lohkon pinta-alasta.
- Noudata pinta-ala rajoitetta. Ylittävästä alasta perustettava uusi peruslohko.
  - Jos ilmoitat yli rajoitteen, hallinto perustaa alalle kokonaan uuden peruslohkon.
  - Jos ala ei ole ollut viljelykelpoista 31.12.2022, yli menevää alaa koskee nurmivaatimus.
- Alaa, jota koskee jo nurmivaatimus, ei saa lisätä peruslohkoon

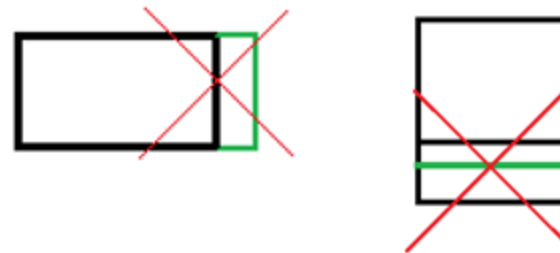

Korvauskelpoisuus 3/3

Sallitut lisäykset:

Kielletyt lisäykset:
(Eivät paranna lohkon muotoa)

Korvauskelpoisuuden palauttaminen

- Alalle jolta korvauskelpoisuus poistunut vuonna 2023
  - Luonnonlaitumesta pelloksi, vain lhk -> hae korvauskelpoisuutta vapaamuotoisella hakemuksella kuntaan 18.6 mennessä
  - Kokonaan poistetun lohkon kohdalle perustetaan uusi peruslohko.
-> korvauskelpoisuus lisätään lohkolle hallinnon toimesta.
- Alan oltava viljelykelpoista ja tarvittavat kunnostustoimet tehtynä 18.6 mennessä. Hallinto voi pyytää lisätodisteita (kuvia) lohkon viljelykelpoisuudesta.
- Jos valvonnassa todetaan, ettei ala ole ollut viljelykelpoista myöskään vuonna 2022, koskee sitä ehdollisuuden nurmivaatimus. Se ei kuitenkaan estä korvauskelpoisuuden palauttamista.

Rikkakananhirssi

Lähde: Ruokavirasto.fi

“Maailman pahin rikkakasvi”

- Vaatii jo erityistarkkailua pelloilla
- Leviää tehokkaimmin ostosiemenen mukana, mutta myös lintujen, koneiden ja eläinten mukana.
- Varjostaa tehokkaasti, voi kasvaa jopa 170cm korkuiseksi
- Pystyy käyttämään jopa 4/5 maaperän typestä.
- Juuristo erittää muiden kasvien kasvua estäviä kemiallisia yhdisteitä.
- Tiheänä kasvustona haittaa sadonkorjuuta.
- Siemenpankki voi säilyä maassa 10 vuotta.
- Hyötyy lämpimistä kesistä.
- Yksi kasvi pystyy tuottamaan 40 000 siementä (hukkakaura satoja).

Miltä rikkakananhirssi näyttää?

Rikkakananhirssi

Rikkakananhirssin torjunta

- Ennaltaehkäisy ensiarvoisen tärkeää: elinvoimainen ja tiheä viljelykasvusto ei jätä aukkoja rikkakananhirssin leviämislle.
- Tarkkana ostosiemenen kanssa, erityisesti maisema- ja niittykasviseokset.
- Torjunta vastaavanlaista kuin hukkakauralla:
  - Käsin kitkentä ennen kukintaa. Huolehdittava, etteivät siemenet pääse peltoon. Tehokkainta on kitkeä kasvi juurineen.
  - Suuremmissa esiintymissä voidaan käyttää kasvinsuojeluaineita.
- Suurissa esiintymissä suositellaan avokesannointia ja niittoa (jäte korjattava).
- Kevytmuokkaus tai suorakylvö, jotta siemenpankki ei haudaudu syvälle maahan.
  - Siemenet säilyvät syvällä maassa paremmin itämiskykyisenä, kuin maan pinnalla.
- Torjunnassa huomioitava tukiehdot, ja viljelykasvin valinta.

KIITOS

Ole yhteydessä:

Satu Heinemaa, maaseutuasiamies

Maaseutupalveluyksikkö Häme

P. 050 476 1927 ark. 9-15

Satu.heinemaa@janakkala.fi

